دست‌نامه راهبری عملیات

طرح ملی هر صفحه، یک آیه

(گفتمان‌سازی تبیین قرآنی)

مهرماه ۱۴۰۵

مقدمه

این شیوه‌نامه، چارچوب راهبری و اجرای طرح ملی «هر صفحه، یک آیه» در سال ۱۴۰۵ را تبیین نموده و مبنای برنامه‌ریزی، هماهنگی، تأمین منابع و ارزیابی عملکرد واحدهای ستادی و استانی قرار خواهد گرفت. محور اصلی اجرای طرح، تقارن تلاوت روزانه قرآن کریم در مساجد با بیان کوتاه و کاربردیِ پیام یک آیه یا فراز منتخب از هر صفحه می‌باشد. در این راستا، جلب مشارکت سایر دستگاه‌ها و بهره‌گیری از ظرفیت‌های رسانه‌ای، به‌منظور پشتیبانی از این برنامه و توسعه گستره مشارکت آحاد جامعه پیگیری می‌گردد.

1. اهداف عملیاتی

اهداف عملیاتی طرح در سال ۱۴۰۵ به شرح ذیل تعیین می‌گردد. سهم واحدهای استانی در تحقق این اهداف، در پیوست شماره یک درج گردیده است:

- هدف‌گذاری اجرای طرح در برنامه تلاوت روزانه بالغ بر **۳۰۰۰ مسجد**. در راستای تحقق این امر، شناسایی یک فرد به‌عنوان «رابط مسجد» در هر مسجد و توجیه ایشان نسبت به اهداف و شیوه اجرای طرح الزامی است.
- پیگیری جهت تأمین اعتبار و چاپ حداقل **۵۰،۰۰۰ نسخه از مصحف «زندگی با آیه‌ها»** از محل منابع بودجه‌ایِ استانی.
- پیگیری **ثبت‌نام ۳۰۰۰ نفر** از تبیین‌گران آیات در پایگاه اینترنتی «سفیران» به‌عنوان **«سفیر»** در بستر اجرای طرح.

2. زمان‌بندی و بستر اصلی اجرای طرح

فاز نخست اجرای طرح از **مهرماه ۱۴۰۵ آغاز** و تا پایان **اسفندماه** همان سال استمرار خواهد یافت. **مساجد**، به‌عنوان بستر اصلی عملیات در این مرحله تعیین شده‌اند و برنامه‌ریزی‌های استانی می‌بایست با امعان نظر به ظرفیت تلاوت‌های روزانه و جلب مشارکت ائمه محترم جماعات، قاریان و رابطان مساجد تدوین و عملیاتی گردد.

3. خدمات و پشتیبانی ستادی

خدمات مشروحه ذیل، به‌عنوان پشتوانه محتوایی و اجرایی واحدهای استانی در راستای پیشبرد طرح ارائه می‌گردد:

- تدوین و ابلاغ طرح‌نامه «یک صفحه، یک آیه» توسط ستاد .
- تدوین مصحف ویژه «زندگی با آیه‌ها» و ارائه فایل الکترونیکی و نسخه چاپی آن.
- تولید کلیپ‌های تبیین آیه منتخب هر صفحه با حضور اساتید شاخص.

تبصره: ابلاغیه صادره از سوی دبیر محترم شورای توسعه فرهنگ قرآنی کشور مورخ ۲۶ فروردین ۱۴۰۵، به‌عنوان سند بالادستی جهت هماهنگی و جلب مشارکت دستگاه‌های ذی‌ربط ملاک عمل خواهد بود (تصویر ابلاغیه در پیوست شماره سه ضمیمه گردیده است).

4. ثبت اطلاعات و گزارش اجرای طرح

کلیه اطلاعات و گزارش‌های مرتبط با اجرای طرح، می‌بایست منحصراً در فرم‌افزار ابلاغی ستاد ثبت و ساماندهی گردد. بر این اساس، واحدهای استانی و شهرستانی موظف‌اند فرآیند ورود و ثبت داده‌های عملیاتی را از طریق زیرساخت مذکور پیگیری و تکمیل نمایند تا اطلاعات مورد نیاز جهت پایشِ روند پیشرفت کار و ارزیابی عملکرد، به‌صورت یکپارچه برای «ستاد مرکزی» و «ادارات امور قرآنی استان‌ها» قابل رصد و بهره‌برداری باشد.

5. مسئولیت واحدها و عوامل اجرایی

مسئولیت اجرای طرح در سطوح ستادی، استانی و عملیاتی، مطابق جدول ذیل تعیین و ابلاغ می‌گردد:

ردیف	نام واحد	مسئولیت
۱	اداره کل امور استان‌ها	تدوین و ابلاغ شیوه‌نامه استانی، راهبری و نظارت بر فرایند اجرای طرح در استان‌ها، پیگیری پیشرفت اقدامات و ثبت گزارش وضعیت استانی و کشوری در فرم‌افزار
۲	معاونت گفتمان‌سازی و راهبری محتوایی	هدایت محتوایی طرح و هماهنگی با دستگاه‌های ملی برای هم‌افزایی و ابلاغ برنامه در مجموعه‌های وابسته
۳	اداره امور قرآنی استان	تنظیم برنامه استانی، جذب مساجد و معرفی رابطان، توجیه عوامل، ثبت تبیین‌گران(سفیران)، پیگیری تأمین اعتبار و مصحف، پایش اجرا و ارائه گزارش
۴	رابط مسجد	هماهنگی عوامل اجرای برنامه، پیگیری استمرار فعالیت مسجد و انتقال اطلاعات عملکرد و نیازهای اجرایی به اداره امور قرآنی استان
۵	امام جماعت، قاری و تبیین‌گر	اجرای تلاوت روزانه و تبیین کوتاه و کاربردی آیه منتخب، مطابق شیوه اجرای طرح

6. مراحل اجرایی، تقسیم کار و زمان‌بندی

اجرای طرح از مهرماه لغایت پایان اسفندماه ۱۴۰۵، منطبق بر تقسیم کار و زمان‌بندی مندرج در جدول ذیل عملیاتی خواهد شد. مراحل شناسایی و جذب مساجد، تأمین امکانات، توجیه عوامل و اجرای برنامه قابلیت اجرای هم‌زمان را دارا می‌باشند. فعالیت هر مسجد بلافاصله پس از اعلام آمادگی عوامل اجرایی آغاز می‌گردد. واحدهای مسئول مکلف‌اند اقدامات محوله را مستمراً پیگیری نموده و گزارش عملکرد را در فرم‌افزار تعیین‌شده ثبت نمایند.

ردیف	مرحله و اقدام اجرایی	مسئول اصلی	زمان اجرا	خروجی مورد انتظار
۱	ابلاغ شیوه‌نامه، سهم استانی و شیوه گزارش‌دهی	اداره کل برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی	نیمه اول مهر	ابلاغ برنامه و دسترسی استان‌ها به فرم گزارش‌دهی
۲	تعیین مسئول پیگیری و تنظیم برنامه اجرایی استان	اداره امور قرآنی استان	حداکثر دو هفته پس از ابلاغ	برنامه استانی شامل مسئولیت‌ها، نحوه تحقق اهداف کمی و زمان‌بندی اقدامات
۳	شناسایی و جذب مساجد و معرفی رابط هر مسجد	اداره امور قرآنی استان	مهر، آبان و آذرماه؛ تکمیل و به‌روزرسانی تا پایان طرح	فهرست مساجد مشارکت‌کننده و اطلاعات رابطان
۴	توجیه رابطان، ائمه جماعات و عوامل تبیین‌گر؛ ثبت تبیین‌گران در سایت سفیران	اداره امور قرآنی استان	پیش از شروع فعالیت هر مسجد؛ ادامه در طول طرح	عوامل آشنا با شیوه اجرا و ثبت اطلاعات تبیین‌گران
۵	جلب همکاری دستگاه‌ها و پیگیری تأمین اعتبار، چاپ و توزیع مصحف	اداره امور قرآنی استان	آغاز در مهر؛ پیگیری مستمر تا اسفند	توافق‌های اجرایی، اعتبار تأمین‌شده و آمار مصحف چاپ و توزیع‌شده
۶	اطلاع‌رسانی و انتشار محتوای برنامه؛ تولید محتوای بومی در صورت وجود ظرفیت استانی	اداره امور قرآنی استان با همکاری رسانه‌ها	هم‌زمان با اجرای برنامه	محتوای منتشرشده و مستندات اطلاع‌رسانی
۷	پایش استمرار اجرا، بررسی نیازها و رفع مشکلات مساجد	اداره امور قرآنی استان با همکاری رابطان	ماهانه، از مهر تا اسفند	وضعیت فعالیت مساجد و اقدامات اصلاحی
۸	ثبت و ارسال گزارش پیشرفت استان	اداره امور قرآنی استان	هر دو هفته یک‌بار	گزارش پیشرفت دوهفته‌ای در فرم‌افزار تعیین‌شده
۹	راهبری و نظارت بر فرایند اقدامات در استان و ثبت گزارش‌ها در فرم‌افزار	اداره کل امور استان‌ها	از زمان ابلاغ تا پایان اسفندماه ۱۴۰۵	پایش و گزارش وضعیت کشوری و استانی در پیشبرد طرح
۱۰	راهبری محتوایی و هماهنگی‌های ملی و سازمانی	معاونت گفتمان‌سازی و راهبری محتوایی	از زمان ابلاغ تا پایان اسفندماه ۱۴۰۵	هم‌افزایی دستگاه‌های ملی جهت ابلاغ درون‌دستگاهی و هدایت محتوایی طرح
۱۱	جمع‌بندی و ارزیابی نهایی عملکرد	اداره امور قرآنی استان و اداره کل امور استان‌ها	پایان اسفند؛ ارسال گزارش تا نیمه فروردین ۱۴۰۶	گزارش تحقق اهداف، مستندات و پیشنهادهای دوره بعد

7. تأمین منابع مالی

واحدهای استانی مکلف‌اند تأمین منابع مالی مورد نیاز طرح را از طریق انعقاد و پیگیری تفاهم‌نامه‌های همکاری مشترک با شهرداری‌ها و استانداری‌ها در دستور کار قرار دهند. مضافاً، بهره‌برداری از اعتبارات قرآنی مندرج در تفاهم‌نامه‌ها ذیل سرفصل «شبکه‌سازی تشکل‌ها» جهت پشتیبانی از اجرای طرح پیگیری گردد. تأمین اعتبار جهت تهیه مصحف «زندگی با آیه‌ها» می‌بایست به‌عنوان یکی از محورهای اصلی در مذاکرات با دستگاه‌های همکار لحاظ شود.

8. تولید محتوای استانی

تولید محتوای بومی و اختصاصی در سطح استان‌ها، اقدامی مکمل تلقی شده و امکان اجرای بومی‌تر این طرح در استان مهیا می‌گردد.لذا استان‌های برخوردار از ظرفیت‌های لازم، می‌توانند فرآیند تولید محتوا را در دو قالب سازمانی و مردمی به شرح ذیل پیگیری نمایند:

۱.۸. تولید محتوای سازمانی

- در بخش تلاوت آیات: شناسایی ۱۰ نفر از قاریان برجسته استان و تولید و تدوین ویدئوهای قرائت با حضور مشارالیهم
- در بخش تبیین آیات: شناسایی ۱۰ نفر از مبلغان شاخص و پیشران استان و تولید و تدوین ویدئوهای تبیینی با مشارکت آنان.

تبصره: رعایت استانداردهای کیفی و فنی جهت پخش آثار از شبکه‌های صداوسیمای استانی الزامی است.

۲.۸. تولید محتوای مردمی

- در سطح مساجد و بقاع متبرکه: ضبط و تدوین محتوای قرائت و تبیین آیات با مشارکت قاریان بومی و ائمه جماعات در محل اجرای برنامه، جهت انتشار در بسترهای فضای مجازی و پخش از رسانه ملی.
- در سطح ادارات: ضبط تلاوت و تبیین اجمالی آیات توسط مدیران ارشد در جلسات رسمی اداری و انتشار آن در فضای مجازی.

9. توزیع محتوای استانی

توزیع و نشر محتوای تولیدی طرح در سطح استان می‌بایست با بهره‌گیری از ظرفیت شبکه‌های استانی صداوسیما (رادیو و تلویزیون)، بقاع متبرکه و مساجد پیگیری شود. انجام هماهنگی‌های مقتضی با متولیان این بسترها ضروری است تا محتوای قرائت و تبیین آیات به‌صورت مستمر در کنداکتور برنامه‌های روزانه مخاطبان قرار گیرد.

10. محورهای پیشنهادی همکاری با دستگاه‌ها

محورهای مندرج در این بخش، به‌عنوان سرفصل‌های پیشنهادی جهت مذاکره، انعقاد تفاهم‌نامه و جلب مشارکت دستگاه‌های اجرایی تدوین شده است. مقتضی است واحدهای استانی با امعان نظر به ظرفیت‌های بومی، موارد ذیل را متناسب با جایگاه هر دستگاه مطرح نموده و تا حصول نتیجه نهایی و اجرایی‌شدن توافقات، پیگیری‌های لازم را به عمل آورند.

ردیف	دستگاه یا حوزه همکاری	محورهای پیشنهادی همکاری و اقدامات مورد پیگیری
۱	**شورای توسعه فرهنگ قرآنی**	• ارائه طرح به شورای استانی برای بررسی و تصویب. • پیشنهاد اختصاص بودجه از سوی شهرداری‌ها و دهیاری‌ها، به‌ویژه برای خرید مصحف «زندگی با آیه‌ها». • پیگیری ابلاغ مصوبه شورا به امامان جمعه شهرستان‌ها و فرمانداران، به‌منظور همراه‌سازی و هماهنگی در اجرای طرح.
۲	**استانداری**	• اولویت‌بخشی به اجرای طرح در نمازخانه استانداری. • پیشنهاد ابلاغ طرح به فرمانداری‌ها، دهیاری‌ها و تمامی دستگاه‌های اداری استان، به‌ویژه روابط عمومی ادارات، برای اجرا در نمازخانه‌ها و انتشار محتوا در فضای مجازی. • پیگیری خرید مصحف «زندگی با آیه‌ها» و اهدای آن به مساجد و ادارات شهر، در چارچوب تفاهم با استانداری.
۳	**شهرداری**	• اولویت‌بخشی به اجرای طرح در نمازخانه شهرداری. • پیشنهاد خرید مصحف «زندگی با آیه‌ها» با درج نشان شهرداری، برای اهدا به مساجد شهر. • پیشنهاد استفاده از آیات منتخب در فضاسازی پارک‌ها و اماکن عمومی.
۴	**اوقاف و امور خیریه**	• پیگیری همکاری برای تلاوت و تبیین آیات منتخب در برنامه‌های تلاوت روزانه بقاع متبرکه.
۵	**آموزش و پرورش**	• پیشنهاد ابلاغ طرح به ادارات آموزش و پرورش برای اجرا در نمازخانه‌ها و به مدارس برای اجرا در نمازخانه‌ها و برنامه‌های صبحگاهی. • جلب مشارکت دانش‌آموزان در تبیین یک آیه در برنامه صبحگاهی مدارس. • پیگیری خرید مصحف «زندگی با آیه‌ها» یا جایگزینی مصحف‌های قدیمی مدارس با این مصحف.
۶	**صداوسیمای استان**	• پیگیری پخش تیزر معرفی طرح «هر صفحه، یک آیه». • پیگیری پخش روزانه قرائت و تبیین آیات توسط افراد شاخص از رادیو و تلویزیون استان. • پیشنهاد پخش کلیپ‌های اجرای طرح در بقاع متبرکه و مساجد؛ با محوریت قرائت قاری محلی و تبیین امام جماعت در کلیپ‌های مساجد.
۷	**رسانه‌ها و فضای مجازی**	• آشناکردن مدیران کانال‌های پرمخاطب استان با اهداف و شیوه اجرای طرح و جلب همراهی آنان برای انتشار محتوا و تداوم همکاری. • بهره‌گیری از ظرفیت خبرگزاری‌ها، به‌ویژه مهر و ایکنا، در اطلاع‌رسانی و انتشار محتوای طرح. • استفاده از ظرفیت کانال‌های استانی و شهرستانی نهضت وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی و رسانستان در برنامه رسانه‌ای استان.

11. شاخص‌های ارزیابی عملکرد

ارزیابی میزان پیشرفت و تحقق اهداف طرح، مبتنی بر شاخص‌های ذیل صورت می‌پذیرد. واحدهای استانی موظف‌اند آمار و اطلاعات مربوط به این شاخص‌ها را به‌دقت در گزارش‌های ادواری خود لحاظ نمایند:

- اخذ مصوبه شورای توسعه فرهنگ قرآنی استان و انعقاد تفاهم‌نامه با سایر دستگاه‌های اجرایی؛
- حجم منابع مالی و اعتبارات جذب‌شده؛
- تعداد نسخه‌های چاپ‌شده از مصحف ویژه طرح؛
- فهرست اسامی و آمار رابطان کانون‌های جمعیتی، با اولویت مساجدِ مشارکت‌کننده.

ضمیمه ۱ :برش استانی اهداف عملیات

جدول زیر، سهم واحدهای استانی در تعداد مساجد و چاپ مصحف «زندگی با آیه‌ها» را بر پایه اطلاعات جمعیتی سرشماری سال ۱۳۹۵ نشان می‌دهد و برای برنامه‌ریزی استانی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ردیف	واحد استانی	جمعیت در سرشماری ۱۳۹۵	سهم از جمعیت	تعداد مساجد	تعداد مصحف
۱	تهران	۸,۶۹۳,۷۰۶	۰.۱۱	۳۳۰	۵,۴۳۷
۲	شهرستان‌های تهران	۴,۵۷۳,۹۳۱	۰.۰۶	۱۸۰	۲,۸۶۱
۳	خراسان رضوی	۶,۴۳۴,۵۰۱	۰.۰۸	۲۴۰	۴,۰۲۴
۴	اصفهان	۵,۱۲۰,۸۵۰	۰.۰۶	۱۸۰	۳,۲۰۳
۵	فارس	۴,۸۵۱,۲۷۴	۰.۰۶	۱۸۰	۳,۰۳۴
۶	خوزستان	۴,۷۱۰,۵۰۹	۰.۰۶	۱۸۰	۲,۹۴۶
۷	آذربایجان شرقی	۳,۹۰۹,۶۵۲	۰.۰۵	۱۵۰	۲,۴۴۵
۸	مازندران	۳,۲۸۳,۵۸۲	۰.۰۴	۱۲۰	۲,۰۵۴
۹	آذربایجان غربی	۳,۲۶۵,۲۱۹	۰.۰۴	۱۲۰	۲,۰۴۲
۱۰	کرمان	۳,۱۶۴,۷۱۸	۰.۰۴	۱۲۰	۱,۹۷۹
۱۱	سیستان و بلوچستان	۲,۷۷۵,۰۱۴	۰.۰۳	۹۰	۱,۷۳۶
۱۲	البرز	۲,۷۱۲,۴۰۰	۰.۰۳	۹۰	۱,۶۹۶
۱۳	گیلان	۲,۵۳۰,۶۹۶	۰.۰۳	۹۰	۱,۵۸۳
۱۴	کرمانشاه	۱,۹۵۲,۴۳۴	۰.۰۲	۶۰	۱,۲۲۱
۱۵	گلستان	۱,۸۶۸,۶۱۹	۰.۰۲	۶۰	۱,۱۶۹
۱۶	هرمزگان	۱,۷۷۶,۴۱۵	۰.۰۲	۶۰	۱,۱۱۱

ردیف	واحد استانی	جمعیت در سرشماری ۱۳۹۵	سهم از جمعیت	تعداد مساجد	تعداد مصحف
۱۷	لرستان	۱,۷۶۰,۶۴۹	۰.۰۲	۶۰	۱,۱۰۱
۱۸	همدان	۱,۷۵۸,۲۶۸	۰.۰۲	۶۰	۱,۱۰۰
۱۹	کردستان	۱,۶۰۳,۰۱۱	۰.۰۲	۶۰	۱,۰۰۳
۲۰	مرکزی	۱,۴۲۹,۴۷۵	۰.۰۲	۶۰	۸۹۴
۲۱	قم	۱,۲۹۲,۲۸۳	۰.۰۲	۶۰	۸۰۸
۲۲	قزوین	۱,۲۷۳,۷۶۱	۰.۰۲	۶۰	۷۹۷
۲۳	اردبیل	۱,۲۷۰,۴۲۰	۰.۰۲	۶۰	۷۹۵
۲۴	بوشهر	۱,۱۶۳,۴۰۰	۰.۰۱	۳۰	۷۲۸
۲۵	یزد	۱,۱۳۸,۵۳۳	۰.۰۱	۳۰	۷۱۲
۲۶	زنجان	۱,۰۵۷,۶۴۱	۰.۰۱	۳۰	۶۶۱
۲۷	چهار محال و بختیاری	۹۴۷,۷۶۳	۰.۰۱	۳۰	۵۹۳
۲۸	خراسان شمالی	۸۶۳,۰۹۲	۰.۰۱	۳۰	۵۴۰
۲۹	خراسان جنوبی	۷۶۸,۸۹۸	۰.۰۱	۳۰	۴۸۱
۳۰	کهگیلویه و بویراحمد	۷۱۳,۰۵۲	۰.۰۱	۳۰	۴۴۶
۳۱	سمنان	۷۰۲,۳۶۰	۰.۰۱	۳۰	۴۳۹
۳۲	ایلام	۵۸۰,۱۵۸	۰.۰۱	۳۰	۳۶۳
مجموع		**۷۹,۹۴۶,۲۸۴**	**۱**	**۲۹۴۰**	**۵۰۰۰۰**

ضمیمه ۲ :طرح‌نامه یک صفحه یک آیه

۱. مقدمه و ضرورت طرح

طرح ملی «هر روز یک صفحه قرآن با هم»، با نام اختصاری «یک صفحه، یک آیه»، برای تقویت انس مستمر آحاد جامعه با قرآن کریم و بهره‌گیری از سنت تلاوت روزانه یک صفحه قرآن در مساجد، ادارات و منازل تدوین شده است. این طرح، تلاوت روزانه را با فهم پیام کاربردیِ یک آیه یا فراز منتخب همراه می‌کند تا زمینه به‌کارگیری مفاهیم قرآن در زندگی فردی و اجتماعی فراهم شود.

در ایام چهلمین روز شهادت رهبر شهید و با گرامیداشت یاد و مسیر ایشان، توصیه مؤکد ایشان درباره انس با قرآن یادآوری می‌شود. در دیدار دانش‌آموزان و دانشجویان، به تاریخ ۱۲ آبان ۱۴۰۵، فرمودند:

«به همه سفارش می‌کنم که اُنس با قرآن را فراموش نکنید. بارها گفته‌ام؛ قرآن را هر روز بخوانید، ولو نیم صفحه از هر جای قرآن؛ قرآن را باز کنید، نیم صفحه قرآن بخوانید، یک صفحه قرآن بخوانید، هر چقدر رغبت و میل دارید بخوانید. ارتباطتان با معنویّات را حفظ کنید. جوان ما، در این روزگار پُرمسئله، آن وقتی می‌تواند به معنای واقعی کلمه «مرگ بر آمریکا» بگوید که از لحاظ درونی، از لحاظ دینی، از لحاظ اعتقاد و اتّکاء به خدای متعال و قدرت الهی قوی باشد. آن جوانی می‌تواند در مقابل سطوت و قدرت و تشر فرعون‌های زمان بِایستد که دلش با خدا باشد، با خدا مرتبط باشد. این [ارتباط] را حفظ کنید.»

۲. هدف و چشم‌انداز

هدف طرح، ارتقای سنت تلاوت روزانه یک صفحه قرآن در قالب «تلاوت نور» به برنامه‌ای جمعی و ملی با محوریت فهم مفاهیم است. برای صفحه منتخب هر روز، فرازی کاربردی انتخاب می‌شود و توضیحی کوتاه، در حد چند دقیقه، درباره آن ارائه می‌گردد. استمرار این برنامه باید به تعمیق فهم قرآن و شکل‌گیری ادبیات و گفتمان قرآنی در زندگی مردم کمک کند.

۳. ساختار اجرایی

این طرح، یکی از برنامه‌های فراگیر ذیل «نهضت ملی زندگی با آیه‌ها» است. سازمان صداوسیما مرجع رسمی اعلام صفحه و آیه منتخب روزانه است و هدایت محتوایی و راهبری عملیات بر عهده دبیرخانه «زندگی با آیه‌ها» قرار دارد. این راهبری با همکاری سایر نهادها و طرح‌های قرآنی کشور دنبال می‌شود.

قرارگاه ملی مساجد، راهبری و مدیریت میدانی طرح را در شبکه مساجد بر عهده دارد. مأموریت اصلی این قرارگاه، ایجاد پیوند میان نهضت «زندگی با آیه‌ها» و طرح «تلاوت نور» و استفاده از ظرفیت برنامه‌های جاری مساجد برای اجرای طرح است.

۴. مصحف زندگی با آیه‌ها

مصحف «زندگی با آیه‌ها» ابزار اصلی اجرای طرح است و با هدف تسهیل فهم و به‌کارگیری پیام آیات در نگاه، رفتار و انتخاب‌های روزمره تهیه شده است. در هر صفحه این مصحف، فرازی از قرآن کریم انتخاب شده که با یکی از موضوعات زندگی فردی، اجتماعی یا سیاسی ارتباط دارد. در حاشیه صفحات، ترجمه فراز منتخب و یادداشت‌هایی کوتاه و کاربردی درج شده است تا بیان پیام آیه و پیوند آن با موقعیت‌های زندگی را تسهیل کند.

این مصحف حاصل پژوهشی نُه‌ماهه با مشارکت ۷۰ پژوهشگر و ۲۵ استاد راهنماست. انتخاب آیات از پنج مسیر پژوهشی انجام شده است:

- روایات معصومان علیهم‌السلام از نظر کمّی و کیفی بررسی شده است.
- آثار و اندیشه‌های حضرت امام خمینی رحمه‌الله، رهبر شهید انقلاب، علامه طباطبایی، شهید مطهری، شهید بهشتی، علامه مصباح یزدی و آیت‌الله جوادی آملی مطالعه شده است.
- تمام‌خوانی و مباحثه کامل قرآن توسط عالمان قرآنی انجام شده است.
- حضور آیات در ادب و فرهنگ فارسی بررسی شده است.
- آیات آشنا در ذهن و زبان جامعه شناسایی شده است.

آیات منتخب مصحف در هفت محور موضوعی زیر تنظیم شده‌اند. جدول راهنمای پایان مصحف، آیات مربوط به هر موضوع را مشخص می‌کند و مراجعه موضوعی و استفاده از آیات در موقعیت‌های مختلف زندگی را تسهیل می‌سازد:

- شناخت خداوند؛
- خواندن کلام خداوند؛
- همراهی با ولیّ خداوند؛
- مبارزه با دشمنان خداوند؛
- خودسازی؛
- ساختن جامعه؛
- توجه به آخرت ابدی.

برای تهیه مصحف می‌توان به فروشگاه بصائر به نشانی https://basaershop.ir/ مراجعه کرد.

۵. نرم‌افزار زندگی با آیه‌ها

نرم‌افزار «زندگی با آیه‌ها» ابزار مکمل طرح است و محتوای آموزشی، چندرسانه‌ای و امکانات تعاملی را در اختیار مخاطبان قرار می‌دهد. استفاده از این نرم‌افزار، امکان پیگیری محتوای طرح را در خارج از زمان و محل برگزاری برنامه‌های حضوری فراهم می‌کند.

بخش قرآنی نرم‌افزار شامل مصحف کامل همراه با ترجمه گویا، تفاسیر روان و تلاوت‌های قاریان ممتاز کشور و جهان اسلام است. پویانمایی‌ها و نماهنگ‌های تبیینی استادان، از جمله آیت‌الله عابدینی، نیز در بخش محتوای چندرسانه‌ای در دسترس مخاطبان قرار می‌گیرد.

بخش تعاملی نرم‌افزار، امکان مشارکت مستقیم و هم‌زمان در مسابقات زنده شبکه‌های صداوسیما، به‌ویژه در مناسبت‌هایی مانند ماه مبارک رمضان، و شرکت در مسابقات گروهی برخطِ منظم و ساعتی را فراهم می‌کند. در آزمون‌های مرحله‌ای نیز، پس از هر مرحله فرصتی ۱۵ دقیقه‌ای برای مطالعه و آمادگی ورود به مرحله بعد در نظر گرفته شده است.

پاسخ‌گویی به پرسش‌ها و استفاده از بخش پاداش‌های تعاملی موسوم به «گردونه شانس»، از امکانات تشویقی نرم‌افزار است. برای مخاطبانی که برنامه آموزشی را پیگیری می‌کنند، آزمون‌های جامع پایانی همراه با اعطای گواهی‌نامه رسمی از سوی سازمان دارالقرآن الکریم پیش‌بینی شده است.

۶. شیوه اجرای طرح در مساجد

اجرای طرح در مساجد، در امتداد برنامه «تلاوت نور» و با استفاده از مصحف «زندگی با آیه‌ها» انجام می‌شود. برنامه باید به‌گونه‌ای در فعالیت‌های جاری مسجد جای گیرد که تلاوت روزانه با بیان مفاهیم همراه شود و نقش مسجد به‌عنوان پایگاه قرآنی تقویت گردد. فرایند اجرا شامل تلاوت صفحه، بیان پیام آیه، پیشنهاد اقدام عملی و معرفی امکانات مکمل است.

مرحله اول. تلاوت صفحه و توجه به فراز منتخب

پس از اقامه نماز، معمولاً نماز مغرب و عشا، یک صفحه از قرآن کریم توسط قاری تلاوت می‌شود. قاری هنگام رسیدن به آیه یا فراز منتخب، با تغییر لحن یا تکرار فراز، توجه نمازگزاران را به آن جلب می‌کند. هم‌خوانی فراز منتخب توسط قاری و نمازگزاران نیز پیشنهاد می‌شود.

مرحله دوم. تبیین کوتاه پیام آیه

بلافاصله پس از تلاوت، امام جماعت یا یکی از مربیان قرآنی مسجد، با استفاده از یادداشت‌های حاشیه مصحف «زندگی با آیه‌ها»، پیام کاربردی آیه منتخب را در مدت ۲ تا ۵ دقیقه بیان می‌کند. توضیح ارائه‌شده باید با مسائل و موقعیت‌های روزمره زندگی نمازگزاران ارتباط داشته باشد.

مرحله سوم. پیشنهاد اقدام عملی

برای پیوند فهم آیه با عمل، پیشنهاد می‌شود تبیین‌کننده با توجه به ترکیب مخاطبان، از جمله نوجوانان، والدین و کسبه، یک اقدام روشن و قابل انجام در همان روز پیشنهاد کند. برای نمونه، در تبیین آیه مرتبط با احسان به والدین، تماس با پدر و مادر و در تبیین آیه مرتبط با حق‌الناس و مدارا، گذشت از یک خطای کوچک در محل کار یا هنگام رفت‌وآمد پیشنهاد شود.

مرحله چهارم. معرفی نرم‌افزار و پیگیری محتوا

در پایان برنامه، امام جماعت نمازگزاران، به‌ویژه نوجوانان، را به نصب نرم‌افزار «زندگی با آیه‌ها» تشویق می‌کند تا محتوای همان روز و روزهای بعد را از طریق برنامه‌های آموزشی، مسابقات و محتوای چندرسانه‌ای دنبال کنند.

۷. دستاوردهای مورد انتظار

استفاده از مصحف و نرم‌افزار «زندگی با آیه‌ها»، دسترسی امامان جماعت و مربیان قرآنی به محتوای آماده برای تبیین کوتاه روزانه را تسهیل می‌کند. امکانات تعاملی و چندرسانه‌ای نرم‌افزار نیز می‌تواند زمینه مشارکت بیشتر نوجوانان و جوانان در برنامه‌های قرآنی مسجد را فراهم سازد.

هماهنگی برنامه مسجد با برنامه ملی و رسانه‌ای طرح، مشارکت نمازگزاران در یک فعالیت مشترک قرآنی را تقویت می‌کند. انتظار می‌رود استمرار تلاوت همراه با تبیین و پیشنهاد اقدام عملی، به تقویت نقش مسجد در فهم و ترویج مفاهیم قرآن در محله کمک کند.

ضمیمه ۳ ابلاغیه شورای توسعه فرهنگ قرآنی کشور

شماره: ۱۴۰۵/۷۸۷/دش
تاریخ: ۱۴۰۵/۰۱/۲۶
پیوست: دارد

باتعالی

شورای عالی انقلاب فرهنگی
شورای توسعه فرهنگ قرآنی

حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر عبدالحسین خسروپناه؛ دبیر محترم شورای عالی انقلاب فرهنگی
جناب آقای دکتر علیرضا کاظمی؛ وزیر محترم آموزش و پرورش
جناب آقای دکتر سیدعباس صالحی؛ وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی
جناب آقای دکتر حسین سیمایی صراف؛ وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری
جناب آقای دکتر محمدرضا ظفرقندی؛ وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
جناب آقای دکتر احمد دنیامالی؛ وزیر محترم ورزش و جوانان
جناب آقای دکتر پیمان جبلی؛ رئیس محترم سازمان صدا و سیما
حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای محسن قمی؛ معاون محترم ارتباطات بین الملل دفترمقام معظم رهبری (مدظله العالی)
حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای محمدجواد حاج علی اکبری؛ رئیس محترم شورای سیاستگذاری ائمه جمعه
حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر سیدمهدی خاموشی؛ نماینده محترم ولی فقیه و رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه
جناب آقای دکتر علاءالدین رفیع‌زاده؛ معاون محترم رئیس جمهور و رییس سازمان اداری و استخدامی کشور
جناب آقای دکتر حسین افشین؛ معاون محترم علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری
جناب آقای دکتر سیدحمید پورمحمدی؛ رئیس محترم سازمان برنامه و بودجه کشور
جناب آقای دکتر سیدمحمد بطحایی؛ معاون محترم وزیر کشور و رئیس سازمان امور اجتماعی کشور
حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای دکترمصطفی رستمی؛ رئیس محترم نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری(مدظله‌العالی) در دانشگاه‌ها
حجت‌الاسلام والمسلمین محمدمهدی ایمانی‌پور؛ رئیس محترم سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای علی عباسی؛ رئیس محترم جامعه المصطفی العالمیه
حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر احمد واعظی؛ رئیس محترم دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم
حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای محمد عالم‌زاده نوری؛ معاون محترم تهذیب و تربیت مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه برادران
جناب آقای دکتر مسعود حبیبی؛ معاون محترم وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای محمدجواد جوکار؛ معاون محترم تعلیم و تربیت سازمان بسیج مستضعفین
جناب آقای دکتر سید علی‌محمد سرسرابی؛ نماینده محترم نهادهای قرآنی وابسته به دفتر مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)
جناب آقای محمد انجم شعاع؛ مدیرعامل محترم اتحادیه کشوری مؤسسات و تشکل‌های قرآن و عترت علیه السلام

با سلام و احترام؛

در ایام چهلمین روز شهادت رهبر شهید و با گرامیداشت یاد و مسیر ایشان، توصیه‌های مؤثر و مؤکد ایشان مبنی بر قرائت روزانه و انس با قرآن کریم مورد توجه است که فرمودند: «به همه سفارش می‌کنم که اُنس با قرآن را فراموش نکنید. بارها گفته‌ام؛ قرآن را هر روز بخوانید، ولو نیم صفحه از هر جای قرآن؛ ... جوان ما، در این روزگار پُرمسئله، آن وقتی می‌تواند به معنای واقعی کلمه «مرگ بر آمریکا» بگوید که از لحاظ درونی، از لحاظ دینی، از لحاظ اعتقاد و اتّکاء به خدای متعال و قدرت الهی قوی باشد...» (دیدار دانش‌آموزان و دانشجویان در ۱۲آبان ۱۴۰۵)

لذا در راستای تحقق و تسهیل عمل به این رهنمود و با عنایت به سنت حسنه‌ای که هم‌اکنون در میان اقشار مختلف مردم، در مساجد، امامزاده‌ها، ادارات و منازل مبنی بر تلاوت روزانه یک صفحه از کلام‌الله مجید جریان دارد؛ **طرح ملی «یک صفحه، یک آیه» (پیوست)** تدوین شده است و هدف بنیادین این طرح، ارتقای این سنت ارزشمند به یک

آدرس:
تهران، خیابان انقلاب اسلامی، خیابان فلسطین شمالی، پلاک ۳۰۹
کدپستی: ۱۵۹۱۸۱۴۳۱۳
تلفن: ۵-۰۲۱۶۶۴۶۸۲۷۱
www.sccr.ir
info@sccr.ir

12. ضمیمه ۳ :ادامه ابلاغیه

شماره: ۱٤۰۵/۷۸۷/دش
تاریخ: ۱٤۰۵/۰۱/۲٦
پیوست: دارد

باتعالی

شورای عالی انقلاب فرهنگی
شورای توسعه فرهنگ قرآنی

«**قرار جمعی و ملی**» است، به نحوی که **تمام کشور به‌صورت هم‌زمان و متمرکز**، هر روز یک صفحه مشخص از قرآن کریم را تلاوت نموده و با **مرور توضیحی کوتاه و کاربردی (چند دقیقه‌ای)**، مفاهیم کاربردی قرآن به تدریج در زندگی مردم جاری و ساری گردد.

این عملیات ملی به‌عنوان یکی از برنامه‌های فراگیر ذیل «**نهضت ملی زندگی با آیه‌ها**» تعریف شده است. در ساختار اجرایی این طرح، سازمان صداوسیما به‌عنوان محور رسانه‌ای، دبیرخانه «زندگی با آیه‌ها» مسئول راهبری و تولید محتوا و قرارگاه ملی مسجد مسئول عملیات میدانی در مساجد و دستگاه‌های فرهنگی و اجرایی کشور مسئول عملیات در ادارات و مجموعه‌های تحت پوشش خود را بر عهده خواهند داشت.

لازم به ذکر است که بحمدالله زیرساخت‌های اجرای این طرح فراهم گردیده است:

۱. مصحف ویژه طرح، با عنوان «مصحف زندگی با آیه‌ها»، مبتنی بر نظرات و تأییدات علمی کارشناسان ذی‌ربط آماده‌سازی شده و در هر صفحه فرازی منتخب همراه با محتوای توضیحی تنظیم گردیده است.

۲. بخشی از تولیدات رسانه‌ای پشتیبان انجام شده است و دور مقدماتی طرح نیز هم‌اکنون در حال اجرا می‌باشد.

خواهشمنداست دستور فرمایید با بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود در آن وزارتخانه/نهاد/سازمان، نسبت به همکاری در اجرای این طرح ملی اهتمام ورزند؛ از جمله:

۱. تبلیغ و ترویج گسترده از طریق رسانه‌ها، سکوهای فضای مجازی، شبکه‌های اجتماعی، خبرگزاری‌ها، مساجد و فضاهای تبلیغات شهری.

۲. اجرای منظم برنامه در مساجد، امامزاده ها و بقاع متبرکه، ادارات سازمان‌ها و نهادهای حاکمیتی به‌ویژه در اماکنی که نماز جماعت در آن‌ها اقامه می‌گردد.

۳. فراهم‌سازی زمینه‌های اجرایی لازم و پیش‌بینی تمهیدات لازم جهت تأمین «مصحف ویژه طرح» در مجموعه‌های مجری.

با توجه به اینکه مقرر است آغاز رسمی و منظم این برنامه از ابتدای ماه ذی‌القعده و از صفحه نخست قرآن کریم آغاز گردد، انتظار می‌رود با هم‌افزایی و همراهی همه دستگاه‌ها و مجموعه‌های فرهنگی و قرآنی کشور، این طرح به بستری مؤثر برای تعمیق انس عمومی با قرآن کریم و گسترش فرهنگ قرآنی در جامعه تبدیل شود.

سیدمصطفی حسینی
قائم مقام رئیس و دبیر شورای توسعه فرهنگ قرآنی

رونوشت:
حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای محمد قمی؛ رئیس محترم شورای توسعه فرهنگ قرآنی جهت استحضار
حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای علی تقی‌زاده؛ رئیس محترم سازمان دارالقرآن الکریم جهت اطلاع و هماهنگی
دبیران محترم کمیسیون‌ها و ستادهای تخصصی شورای توسعه فرهنگ قرآنی جهت اطلاع و همکاری

آدرس:
تهران، خیابان انقلاب اسلامی، خیابان فلسطین شمالی، پلاک ۳۰۹
کدپستی: ۱۵۹۱۸۱٤۳۱۳
تلفن: ۵-۰۲۱٦٦٤٦۸۲۷۱
www.sccr.ir
info@sccr.ir

13. ضمیمه ۴ :نمونه صفحه مصحف زندگی با آیه‌ها

